

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 271/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 7956/2014, Rvp 7958/2014 a Rvp 7959/2014 vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Cob 32/2014 z 9. apríla 2014 (sp. zn. Rvp 7956/2014), sp. zn. 41 Cob 29/2014 z 9. apríla 2014 (sp. zn. Rvp 7958/2014) a sp. zn. 13 Co 480/2014 zo 7. apríla 2014 (sp. zn. Rvp 7959/2014) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 7956/2014, Rvp 7958/2014 a Rvp 7959/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 271/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 4. júla 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 41 Cob 32/2014 z 9. apríla 2014, sp. zn. 41 Cob 29/2014 z 9. apríla 2014 a sp. zn. 13 Co 480/2014 zo 7. apríla 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uviedla, že uzneseniami Okresného súdu Revúca sp. zn. Spr-HP 75/2013 z 11. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 7956/2014) a sp. zn. Spr-HP 74/2013 z 11. decembra 2013 (sp. zn. Rvp 7958/2014) a uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. Spr/14-5 z 21. februára 2014 (sp. zn. 7959/2014) jej bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 27 €, 11 € a 49 € „... za spracovanie hromadného podania podľa položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.).

Sťažovateľ s uložením povinnosti nesúhlasil, a preto podal proti rozhodnutiu odvolanie, kde uviedol všetky právne dôvody spochybňujúce právne závery okresného súdu a poukázal aj na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky produkovanú vo veci povinnosti zaplatiť súdny poplatok.“

O odvolaniach sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutými uzneseniami tak, že uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok potvrdil.

Sťažovateľka uviedla, že sa nemohla „*stotožniť s odôvodnením rozhodnutia súdu druhého stupňa a jeho právnymi závermi a to najmä preto, že tieto neprípustným spôsobom limitujú*“ jej „*základné práva tak, ako je to rozvedené nižšie v tejto sťažnosti*“.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd a krajský súd postupom v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami porušili jej „*základné práva, konkrétne:*

- 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;*
- 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;*
- 3) právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;*
- 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;*

Tvrdíme, že Okresný súd... a porušovateľ porušili právo“ sťažovateľky „na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj“ jej „právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že svoje rozhodnutie formulovali na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva a osobitne aplikácie protiústavnej úpravy bez toho, aby vyvolali konanie na potvrdenie domnienky o ústavnosti, ktorá je však vyvrátiteľná rozhodnutím o abstraktnej kontrole ústavnosti.“

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

„... vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločne hromadné podanie...

... sťažovateľ nenavrhol súdu vykonať úkony. Podľa ust. § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky sa môžu vyberať aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ale len ak je to v sadzobníku výslovne uvedené. V položke 20b nie je

výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je možné vyberať bez návrhu poplatníka na vykonanie úkonu sudu...

... nie je zrejmé, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň...

... tiež nie je zrejmé, či spoplatnené podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť alebo nemá byť spoplatnené...

... Napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že „... porušovateľ alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti“, a opísala, v čom spočíva podľa jej názoru rozpor položky č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov [príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)] s ústavou.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví, že postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 41 Cob 31/2014, sp. zn. 41 Cob 29/2014 a sp. zn. 13 Co 480/2014 a v ich rámci vydanými uzneseniami z 9. apríla 2014 a zo 7. apríla 2014 (ďalej aj „predmetné konania a uznesenia krajského súdu“) bolo porušené jej základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, označené uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konania a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami

Sťažovateľka sťažnosťami namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými tento súd v odvolacom konaní potvrdil uznesenia súdu prvého stupňa o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok, ako aj postupmi krajského súdu, ktoré predchádzali ich vydaniu.

V preskúvaných veciach je predmetom sporu zaplatenie súdneho poplatku v sume 27 €, 11 € a 49 €, t. j. z hľadiska predmetu sporu ide v daných prípadoch o tzv. bagateľné veci. Za daných okolností už samotný predmet sporu v napadnutých konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažností už pri ich predbežnom prerokúvaní. Ak totiž Občiansky súdny poriadok vylučuje u tzv. bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie (IV. ÚS 358/08).

Napriek uvedenému ústavný súd považuje za vhodné vyjadriť sa k napadnutým uzneseniam aj z vecného hľadiska. V tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranné, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania

so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaniach a pri rozhodovaní o namietaných veciach aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažností aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľka v sťažnostiach predovšetkým namieta, že krajský súd nesprávne aplikoval § 42a OSP o hromadnom podaní a ustanovenie prílohy [položka 20 b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch.] a napadnuté uznesenia neodôvodnil, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia č. k. 41 Cob 32/2014-10 z 9. apríla 2014 krajský súd uviedol:

„Odvolací súd z napadnutého uznesenia zistil, že z neho je zrejmé, že týmto rozhodnutím žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania doručeného Okresnému súdu Revúca dňa 24. 10. 2013 vo výške 27,-- Eur, pričom podania, ktoré tvorili toto hromadné podanie boli v napadnutom uznesení konkretizované spisovými značkami. Z napadnutého uznesenia je tiež zrejmé, že súdny poplatok za spracovanie hromadného podania bol žalobcovi uložený podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval námietku žalobcu, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie, a že preto je nepreskúmateľné, za nedôvodnú.

Podľa ust. § 1 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch súdne poplatky... sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry... uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov..., ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa ust. § 42a ods. 1 O. s. p. hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň.

Podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov poplatok za spracovanie hromadného podania za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie je 1 euro.

Citované ustanovenie § 1 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch definuje tzv. poplatkové úkony, ktorými sú jednotlivé úkony, alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a sú uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov. Z uvedeného ustanovenia je nepochybné, že poplatky uvedené vo všetkých častiach Sadzobníka súdnych poplatkov, vrátane poplatkov za úkony súdu uvedených v druhej časti Sadzobníka súdnych poplatkov, sú súdnymi poplatkami podľa ust. § 1 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch.

Odvolací súd mal z potvrdenia o prijatí hromadného podania zo dňa 24. 10. 2013 preukázané, že okresný súd dňa 24. 10. 2013 prijal hromadné podanie v celkovom počte 27 podaní od podávateľa – žalobcu. Vzhľadom na to, že v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 1 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch sa súdne poplatky vyberajú aj za úkony súdu uvedené v druhej časti Sadzobníka súdnych poplatkov, žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov. Z uvedeného dôvodu okresný súd rozhodol v súlade so Zákomom o súdnych poplatkoch, keď podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania zo dňa 24. 10. 2013 vo výške 27,-- Eur.“

V druhom napadnutom uznesení sp. zn. 41 Cob 29/2014 z 9. apríla 2014 krajský súd uviedol:

„Odvolací súd z predloženého spisového materiálu a to konkrétne z potvrdenia o prijatí hromadného podania zistil, že Okresný súd Rimavská Sobota týmto potvrdením o prijatí hromadného podania potvrdil prijatie hromadného podania dňa 23. 10. 2013 v celkovom počte 11 podaní – odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za odvolanie vo veciach hromadne podaných žalôb vo veciach pod spisovými značkami 3C/427/2012, 4C/422/2012, 3C/433/2012, 3C/436/2012, 4C/424/2012, 3C/418/2012, 3C/419/2012, 4C/362/2012, 3C/413/2012, 4C/331/2012, 4C/354/2012.

Preskúmaním vecí odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Vychádzajúc z ust. § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992Zb, osudných poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy, správy súdov a prokuratúry, uvedenej v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v Sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 2 zák. č. 71/1992Zb. o súdnych poplatkoch).

Pokiaľ ide o vyrubený súdny poplatok za spracovanie hromadného podania, je potrebné vychádzať zo systematiky zákona, použitej terminológie v zákone o súdnych poplatkoch, ako aj z členenia sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho jeho prílohu na 4 časti vymedzujúce jednotlivé osobitné skupiny poplatkov a to:

- I.) Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní*
- II.) Poplatky za úkony súdov*
- III.) Poplatky za úkony orgánov štátnej správy súdov*
- IV.) Poplatky za úkony prokuratúry.*

Podľa položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov je sadzba súdneho poplatku za spracovanie hromadného podania za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie vo výške 1 Euro.

Právna úprava hromadných podaní bola zavedená zák. č. 64/2013 Z. z. z 20. 03 .2013, ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej Národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. mája 2013.

Podľa § 42a ods. 1 O. s. p. hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň.

Čo sa rozumie pod spracovaním hromadného podania je upravené v § 139d vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). Podľa

§ 139d cit. vyhlášky spracovaním hromadného podania je zistenie počtu podaní tvoriacich hromadné podanie a spracovanie zoznamu podaní tvoriacich hromadné podanie, členený na podania tvoriace hromadné podanie, určený na odoslanie inému súdu a na podanie určené m zapísanie do príslušného súdneho registra. Spracovaním hromadného podania je ďalej vykonanie úkonov podľa ods. 2 a 6 na súde, ktorý hromadné podanie prijal.

Odvolací súd dospel k záveru že súd po tom ako mu holi doručené podania navrhovateľa v počte 11 odvolaní bol povinný sa nimi zaoberať, spracovať ich vtom zmysle, ako to má, na mysli ust. § 139d vyhlášky č. 543/2005 Z. z. Spracovanie došlého hromadného podania je úkon súdu, ktorý súd vykonáva aj bez osobitného návrhu, preto odvolacia námietka navrhovateľa, že na takýto úkon súdu nedal návrh neobstojí. Spracovanie procesných podaní došlých na súd je úkonom vykonaným v prospech účastníka (§ 1 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb.), pretože je nevyhnutným predpokladom ďalšieho procesného postupu súdu vo veci, ktorej sa obsah týchto podaní týka. Ak súd vykonal úkon, ktorý je nevyhnutný pre ďalšie konanie a ktorý podlieha poplatkovej povinnosti v zmysle Sadzobníka súdnych poplatkov, bol súd povinný účastníkovi, ktorý toto procesné podanie urobil, uložiť povinnosť zaplatiť poplatok podľa Položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov za spracovanie týchto hromadných podaní.

Neobstojí argument odvolateľa spochybňujúci charakter podania v počte 11 kusov ako podania hromadného. Vychádzajúc z ust. § 42a O. s. p. hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň. Dňa 23. 10. 2013 bolo doručených Okresnému súdu Rimavská Sobota spolu 11 podaní od totožného navrhovateľa. Tieto podania napĺňajú zákonnú definíciu hromadného podania v zmysle dikcie ust. § 42a O. s. p. Ďalej názor odvolateľa, že spoplatnené nemôže byť podanie, ktoré je v poradí prvým až deviatym podaním hromadného podania nemá oporu v žiadnom zo zákonných ustanovení. Pokiaľ odvolateľ namieta, že v čase doručenia podania na okresný súd Rimavská Sobota nebola ešte účinná právna úprava dnes obsiahnutá v položke 20b Sadzobníka súdnych poplatkov odvolací súd poznamenáva, že predmetná položka 20b bola do Sadzobníka súdnych poplatkov vnesená novelou zákona o súdnych poplatkoch, a to zák. č. 64/2013 Z. z., pričom v zmysle čl. IV tohto zákona táto novela

nadobudla účinnosť 1. mája 2013, okrem čl. I bod 3 a čl. II, ktoré nadobudli účinnosť už dňom vyhlásenia tohto zákona.

Zák. č. 71/1992 Zb. osudných poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov bol predmetným zákonom novelizovaný v čl. II tohto zákona a tak novelizované ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, vrátane novelizovanej položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov nadobudli účinnosť dňom vyhlásenia zák. č. 64/2013 Z. z., teda dňom 20. 03. 2013. Podania navrhovateľa boli doručené Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 23. 10. 2013, preto nemôže byť sporné, že položka 20b Sadzobníka súdnych poplatkov bola v čase, kedy boli tieto hromadné podania súdom spracovávané už v účinnosti a platnosti, a tak súd bol povinný v zmysle novelizovanej zákonnej úpravy postupovať.

Rovnako neobstojí ani odvolacia námietka navrhovateľa poukazujúca na údajne nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v dôsledku ktorého odvolateľ považuje uznesenie za nepreskúmateľné pre úplnú absenciu z dôvodov jeho vydania a namieta, že z napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, akého konkrétneho úkonu sa úhrada, týka. Z obsahu uznesenia okresného súdu jasne vyplýva, komu bola poplatková povinnosť uložená a v akej veci. Ďalej je zrejmé, že sa týka hromadného podania, a to konkrétne 11 kusov odvolaní voči zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku v konaniach uvedených v Potvrdení o prijatí hromadného podania. Z jeho obsahu je zrejmé, že sa súdny poplatok vyrubuje za spracovanie tohto hromadného podania, je tiež zrejmé, podľa ktorej konkrétnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov je súdny poplatok vyrubený, aká je výška súdneho poplatku, lehota splatnosti tohto súdneho poplatku, spôsob platenia súdneho poplatku a poplatníkovi je dané poučenie o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Takéto odôvodnenie uznesenia súdu je nutne považovať za dostatočne určité, konkrétne a zrejmé preto, aby ho bolo možné považovať za dostatočne preskúmateľné.

Pokiaľ okresný súd uložil, napadnutým uznesením poplatkovú povinnosť navrhovateľovi, postupoval správne a v súlade so zákonnou úpravou, pričom súdny poplatok bol vyrubený v správnej výške v závislosti od počtu kusov podaní tvoriacich hromadné podanie v sadzbe súdneho poplatku po 1 Euro za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu odvolací súd. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p.“

Napokon v odôvodnení uznesenia č. k. 13 Co 480/2014-14 zo 7. apríla 2014 krajský súd uviedol tieto skutočnosti:

„Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správne.

K námietkam žalobcu postačí dodať.

Navrhovateľ namieta, že uznesenie okresného súdu nie je odôvodnené.

Ani v prípade, že účastník nie je práva znalou osobou, nie je potrebné v rozhodnutí a najmä v uznesení vysvetľovať každý detail formy vydaného rozhodnutia...

Odôvodnenie sa nevyžaduje, ak sa uznesením celkom vyhovel návrhu, ktorému nikto neodporoval (napr. ak ide o uznesenie o oslobodení od súdnych poplatkov, alebo uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania, avšak aj v týchto prípadoch musí mať uznesenie okrem odôvodnenia všetky ostatné náležitosti, teda aj poučenie o opravných prostriedkoch).

Uznesenia, ktorými súdy zaväzujú účastníkov zaplatiť súdne poplatky sú svojim charakterom uzneseniami, ktorými sa celkom vyhovuje návrhu. Ide totiž o poplatky, ktoré navrhuje štát zaplatiť sám sebe priamo podľa zmocnenia zákona. Takéto uznesenia odôvodňovať netreba.

Okrem toho v uznesení o povinnosti zaplatiť súdny poplatok je vždy uvedená výška súdneho poplatku, ako aj odkaz na zákonné ustanovenie a Sadzobník súdnych poplatkov, podľa ktorých súdny poplatok treba zaplatiť

Nie je možné preto teda akceptovať stanovisko odvolateľa, že uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok trpí vadou a je nepreskúmateľné, pretože neobsahuje obsiahle odôvodnenie.

Z preskúmaného rozhodnutia je napokon zrejmé, že poplatok sa vymeral podľa položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb.

Z odvolania žalobcu ďalej vyplýva, že nenavrhol vykonať úkony, ktoré okresný súd spoplatňuje a pokiaľ sa poplatky môžu vyberať aj za konania a úkony vykonávané bez

návrhu v položke 20b nie je výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je možné vyberať bez návrhu poplatníka.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené.

Položka 20b Sadzobníka súdnych poplatkov znie. Za spracovanie hromadného podania, za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie je poplatok 1,- €.

V sadzobníku je teda poplatok výslovne uvedený a túto skutočnosť odvolanie žalobcu obchádza.

Samozrejme, že je pravdivé tvrdenie odvolateľa, že súd neuvádza, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než 10-tich podaní podaných tým istým subjektom a v ten istý deň. Táto skutočnosť však logicky vyplýva z rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým je pevne spojený zoznam podaní a to spôsobom akým sa bežne spájajú jednotlivé listy rozsudku.

Pokiaľ navrhovateľ namieta, že nie je zrejmé, či spoplatnené podanie vo vzťahu ku skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí 10, alebo iným a či má byť, alebo nemá byť spoplatnené treba uviesť, že táto okolnosť je úplne bezvýznamná pokiaľ ide o hromadné podanie podľa ust. § 42a ods. 1 OSP.

Nie je ani dôvod zaoberať sa argumentáciou odvolateľa, že do hromadného podania nie je možné zahrnúť podania, ktoré boli adresované inému súdu a na tento súd boli len postúpené, pretože o aké podania ide je zrejmé už z uvedenej prílohy k uzneseniu okresného súdu a t. j. zoznamu podaní hromadného podania zo dňa 19. 02. 2014.“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutých uzneseniach zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné uznesenia okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

Napadnuté uznesenia krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené

na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcich hromadné podanie) a zákona o súdnych poplatkoch [položka 20b) Sadzobníka súdnych poplatkov].

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že „*porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č. 20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Porušovateľ pokračoval v konaní, aj keď mal zákonnú povinnosť podrobiť aplikovanú právnu úpravu kontrole ústavnosti*“, ústavný súd uvádza, že podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP je súd povinný prerušiť konanie a predložiť vec ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Zo znenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP zjavne vyplýva, že k záveru o nesúlade všeobecne záväzného predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorý sa má v predmetnej veci aplikovať, musí dospieť súd, nie účastník konania. V posudzovaných veciach z dokumentácie predloženej sťažovateľkou nevyplýva, že by v jej veciach konajúce súdy dospeli k záveru, že § 42a OSP alebo položka 20b) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaca prílohu zákona o súdnych poplatkoch je v rozpore s právnymi predpismi vyššieho stupňa právnej sily.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a postupmi, ktoré predchádzali ich vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto

pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v jej petitoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2015